

Dosarul nr.2r-453/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. N. Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Voloșina Anelea,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Anelei Voloșina cu privire la încasarea sumei,
împotriva încheierii din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Voloșina Anelea,

c o n s t a t ă:

La 01 octombrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anelei Voloșina cu privire la încasarea datoriei în sumă de 11654,32 de lei.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost admisă: s-a încasat de la Voloșina Anelea în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale datoria în sumă de 11654,32 de lei; s-a încasat de la Voloșina Anelea în beneficiul statului suma de 349,62 de lei cu titlu de taxă de stat, sumă de care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii.

La 11 aprilie 2019, Voloșina Anelea, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând repunerea cererii de apel în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin încheierea din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Voloșina Anelea, ca fiind depusă tardiv.

La 26 iunie 2019, Voloșina Anelea, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele dreptului material și greșit a apreciat circumstanțele cauzei.

A susținut recurenta că nu a fost informată despre examinarea cauzei, nu a primit cererea de chemare în judecată și nici citația cu privire la data, ora, locul examinării cauzei și că despre existența litigiului a aflat întâmplător de la colaboratorii Casei Naționale de Asigurări Sociale.

A menționat reclamanta că la momentul depunerii cererii de apel prealabile, hotărârea motivată a Judecătoriei Bălți, sediul Central, nu a fost redactată. Astfel, în lipsa unei hotărâri motivate era în imposibilitate să depună cererea de apel fără a face cunoștință cu motivele de fapt și de drept pe care s-a bazat instanța de judecată la emiterea hotărârii.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 28 mai 2019. Conform materialelor cauzei încheierea a fost expediată participanților la proces la data de 12.06.2019 și recepționată de către recurentă la data de 14.06.2019.

Astfel, recursul declarat la data de 26 iunie 2019 este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost admisă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La 11 aprilie 2019, Voloșina Anelea, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central (f.d. 50-53).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului

legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Voloșina Anelea, ca fiind depusă tardiv.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Voloșina Anelea, a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, menționat și *supra*, statuează expres precum că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Concomitent Colegiul relevă că, instanța de apel a menționat că apelanta/recurenta a solicitat repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, însă, a reținut faptul că Voloșina Anelea a fost înștiințată despre hotărârea din 11 februarie 2019 la data de 20 februarie 2019, dar nu a declarat cel puțin o cerere de apel prealabilă.

Colegiul relevă că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

De altfel, neprezentarea în ședința de judecată unde la data de 11 februarie 2019 a fost pronunțată hotărârea instanței de fond și lipsa unei hotărâri motivate, argumente invocate de către recurentă, nu justifică omiterea termenului de exercitare a căii de atac-apelul, stabilit imperativ de lege.

Colegiul relevă că, în contextul legislației în vigoare în raport cu speța dată, apelantei/recurenteii i-au fost asigurate condiții reale pentru a beneficia efectiv de continuitatea procesului și de a-și valorifica drepturile sale.

Astfel, argumentul recurenteii că a făcut cunoștință cu materialele cauzei la data de 19 martie 2019, nu poate fi reținut ca fiind relevant speței. Or, în condițiile în care apelanta/recurenta a cunoscut despre hotărârea instanței de fond, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 27) și prin cererea anexată la materialele cauzei prin care recurenta a solicitat de a face cunoștință cu materialele dosarului civil, ultima urma să-și realizeze cu bună credință dreptul de a recepționa hotărârea în cadrul instanței de judecată.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Colegiul remarcă că obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea motivată rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că recurenta nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dar a invocat faptul că a cunoscut despre

litigiu de la colaboratorii Casei Naționale de Asigurări Sociale și ulterior prin cererea din 25 februarie 2019 a solicitat de a face cunoștință cu materialele cauzei.

În consecință, Colegiul menționează că, chiar și în condițiile recepționării hotărârii motivate în afara termenului de contestare a acesteia, acest aspect nu poate justifica omiterea termenului legal de depunere a apelului în conformitate cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile recurente, nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Voloșina Anelea în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova, art. 5 Cod de procedură civilă, or, recurentul invocând acest aspect, a ignorat faptul că aceasta este o omisiune. Respectiv, nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când apelanta a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel ca fiind tardiv, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurentă nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelanta/recurenta a omis termenul pentru depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către Voloșina Anelea nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 28 mai 2019.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Voloșina Anelea.

Se menține încheierea din 28 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Anei Voloșina cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh